

**Інформаційний дайджест новин
міжнародних і регіональних організацій зі стандартизації
та суміжних галузей діяльності
за вересень 2021 року**

За матеріалами сайтів:

Міжнародної організації зі стандартизації (ISO) —
www.iso.org

Міжнародної електротехнічної комісії (IEC) — www.iec.ch

Європейського комітету стандартизації (CEN) — www.cen.eu

*Європейського комітету стандартизації в галузі
електротехніки (CENELEC) —* www.cenelec.eu

*Європейського інституту телекомунікаційних стандартів
(ETSI) —* www.etsi.org

Держстандарту Республіки Білорусь —
www.gosstandart.gov.by

Держстандарту Республіки Казахстан — <http://trade.gov.kz>

ПЕРШИЙ В ІСТОРІЇ МІЖНАРОДНИЙ ЕТАЛОН НАЛЕЖНОГО УПРАВЛІННЯ

Сталий розвиток – призначення ISO 37000

Ми живемо у складний і стрімко мінливий час, і, як ніколи раніше, керівні органи повинні забезпечити, щоб їхні організації діяли з урахуванням цілей та інтересів суспільства. Належне управління не тільки формує довіру споживачів, але і підвищує ефективність бізнесу та сприяє соціальній та екологічній цілісності.

Щойно опублікований стандарт ISO 37000 «Управління організаціями. Настанови» надає інструменти, необхідні для управління, що дасть змогу ефективно працювати, дотримуючись етичної та відповідальної поведінки.

Розроблений експертами та авторитетними представниками з широкого кола організацій у понад 70 країн світу ISO 37000 – єдиний, загальноприйнятий стандарт для всіх видів організацій, незалежно від їхнього розміру, типу та місцезнаходження.

Належне управління не тільки сприяє створенню атмосфери довіри, прозорості та надійності, а й допомагає узгодити цілі організації з інтересами суспільства, побудувати міцні стосунки з заінтересованими сторонами, одночасно ефективно керуючи своїми ресурсами і підтримуючи їх на достатньому рівні. Так, належне управління закладає основу для довгострокового успіху організацій та гарантує їхній внесок у захист та відновлення соціальних, економічних та природних екологічних систем.

Докторка Вікторія Герт (Victoria Hurth), співкерівниця групи експертів ISO, яка розробила стандарт, наголосила, що ефективне і сучасне організаційне управління виходить за рамки переслідування власних інтересів та дотримання лише юридичних зобов'язань.

«Мова йде про передбачування та прогнозування діяльності, направленої на досягнення чітко визначеної та соціально значимої мети», – сказала вона.

«Ми швидко вступаємо в нову парадигму, в якій заінтересовані сторони вимагають високоєфективного управління для створення і забезпечення дійсно сталої довгострокової цінності. ISO 37000 – це перший в історії заснований на глобальному консенсусі стандарт управління, який може застосовувати будь-яка організація у будь-якій країні. Саме тому він може слугувати настановою для керівників органів, щоб зорієнтуватися в складних ситуаціях, забезпечити досягнення соціально значимої мети сталим, етичним та відповідальним способом», – додала вона.

ISO 37000 визначає належне управління як систему, засновану на людському факторі, за допомогою якої організація контролює та несе відповідальність за результат. Цей стандарт роз'яснює, чим відрізняються інтегровані ролі, які керівні органи та керівники «грають» в організації, встановлює принципи та практику, застосовні до будь-якої організації в будь-якій юрисдикції.

Доктор Аксель Кравацький (Dr. Axel Kravatzky), співкерівник експертної групи, додав: «Коло обов'язків багатьох керівних органів постійно розширюється. Однак ISO 37000 допоможе зорієнтуватися і виконати свої обов'язки за допомогою інтегрованої структури та системи управління, яка розширить можливості усіх керівних груп та учасників організації».

Стандарт ISO 37000 розроблено технічним комітетом ISO/TC 309 «Управління організаціями», секретаріат якого веде BSI, член ISO у Великобританії.

ДО ЧОГО ТУТ ВИНО?

Французькі винороби змінюють світ з ISO 26000

2020 рік вибив з колії більшість галузей промисловості. Закриті бари, ресторани та кордони особливо сильно вдарили по виноробству. Недавнє дослідження, проведене у Франції, другій за величиною країні з виробництва вина, показало, що криза не сильно вплинула на галузь загалом, як спочатку очікували, однак не всі виноробні постраждали від кризи однаково.

Поведінка споживачів змінилася, – нині перевагу віддають покупкам через Інтернет. Очевидно, що виживуть та зможуть розповісти свою історію тільки ті виноробні, які зуміють швидко адаптуватися до нових умов та застосувати соціально відповідальний підхід.

Усвідомлюючи мінливі тенденції, вплив галузі на суспільство та навколишнє середовище, все більше виробників вина звертаються до ISO 26000 «Настанови щодо соціальної відповідальності». Ми поговорили з деякими керівниками виноробних господарств про їхній шлях до соціальної відповідальності та про майбутнє світу вина.

Складно уявити Францію без вина. Країна виробляє понад чотирих мільярдів пляшок на рік, і за французьким столом вино посідає важливе місце поряд із знаменитим французьким багетом. Ба більше, французьке вино приваблює мільйони туристів, приносить 13 мільярдів євро у вигляді експорту та забезпечує роботою пів мільйона людей.

Вислів «Вино робить світ кращим» може звучати як гра слів, але, коли ви грієтеся на сонечку в прекрасному регіоні Лангедок під виноградними лозами, які колише теплий вітерець, в це легко повірити. «Наша команда щодня працює над тим, щоб зробити світ кращим», – говорить енолог і власник виноробні Бруно Ле Бретон (Bruno Le Breton). «У подорожі від виноградної лози до сміттевого бака кожна із заінтересованих сторін поділяє нашу філософію соціальної відповідальності, ґрунтовану на принципах сталого розвитку».

Можливо, це звучить як маркетингова фраза, але для Domaine de la Jasse, сімейного виноробного заводу Ле Бретона площею 56 гектарів, розташованого на окраїні Монпельє, йдеться не тільки про зовнішній вигляд. Виробляючи близько мільйона пляшок на рік, з відданим своїй справі персоналом із 12 працівників, вони першими у Франції запровадили стандарт ISO 26000 ще 2015 року. «У Франції не так багато людей розуміють соціальну відповідальність, тому етикетки з написом «органічна» є більш успішними з точки зору маркетингу. ISO 26000 допоміг нам реально побачити проблеми і подбати про те, що і як ми робимо», – говорить він.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ШЛЯХ

Не так далеко від нашого першого учасника, у Монпейру, винний кооператив Castelbarry також сповідує цей світогляд. «Важко пояснити споживачам, що означає соціальна відповідальність для виробника вина», – говорить Бернар Палліз (Bernard Pallise), генеральний директор підприємства, що складається з 12 співробітників та об'єднує 108 виноградарів регіону. «Але упровадження ISO 26000 стало логічним продовженням нашої організаційної культури, яка вірить у солідарність, повагу, демократію та відіграє позитивну роль у місцевому співтоваристві».

Трохи далі на північ, у долині Рони, знаходиться Maison Gabriel Meffre одне з найбільших виноробних підприємств у регіоні, де працюють 130 осіб, і яке охоплює всі аспекти виробництва вина: від виноробства та купажу, до розливу та відвантаження. Продаючи понад 14 мільйонів пляшок на рік, виноградник вже працює відповідно до принципів екологічної свідомості. І це не якась «екозамилування». «Нам було важливо, щоб наш підхід був структурований та міг бути оцінений – це було по-справжньому серйозне завдання на всіх рівнях», – пояснює генеральний директор Етьєн МафFRE (Etienne Maffre).

Оскільки користувачі ISO 26000 не можуть бути сертифіковані за цим стандартом, усі три організації скористалися сертифікатами «RSE Engagé» або «Vignerons Engagés», створеними AFNOR, членом ISO у Франції. Це не тільки дозволило їм чітко повідомити про свій підхід та підсилити цей рух, а й забезпечило засіб контролю з боку сторонніх оцінювачів.

ISO 26000 – стандарт соціальної відповідальності, який не передбачає сертифікації. Але визнаючи бажання організації донести свої зусилля до широкої громадськості, AFNOR, член ISO у Франції, розробив власний знак сертифікації – «Label Engagé RSE» – на основі ISO 26000. Організації, які виконують рекомендації ISO 26000, оцінюють та отримують рейтинг за шкалою від 1 до 4, де рівень 4 є «зразковим». AFNOR в партнерстві з асоціацією Vignerons Engagés для винної промисловості створив галузеву сертифікацію.

НАБАГАТО БІЛЬШЕ, НІЖ ПРОСТО ВИНОГРАД

Вирощування винограду відноситься до сільськогосподарської сфери, проте вино виходить далеко за її межі. «У вині немає нічого природного», – говорить Бруно. «Якщо ми дозволимо вину дозрівати природним способом, то отримаємо у результаті оцет. Ми на 100% перебуваємо у світі культури».

Винний туризм, винна нерухомість, винні клуби, винні курси... так багато речей у цій індустрії стосуються не стільки вина, скільки світу, в якому воно живе.

Наприклад, ціна винної нерухомості в деяких частинах Франції вийшла далеко за межі того, що хоч якось пов'язане з ціною за пляшку вина, виробленого там.

Класичним прикладом є регіон Бургундія, де в 2018 році за рекордні 220 млн євро було продано виноробне господарство Clos de Tart. Це приблизно 29 мільйонів євро за гектар для виноробні, нехай і дуже престижної, що виробляє всього 25 000 пляшок на рік. Складно виправдати такі інвестиції тільки самим вином, яким би гарним воно не було на смак...

Все це впливає на весь ринок. А для пересічного винороба у Франції «сердечна справа» – це досвід, який спокушає споживачів та охоплює їхні цінності. Для таких виноробів це означає, що стало майбутнє – це виграшний підхід. «Правда, що ті з наших знайомих в галузі, хто пішов шляхом соціальної відповідальності, живуть набагато краще, – говорить Етьєн. У них більше оперативності, більше обміну інформацією. Усі розуміють спільні проблеми та знаходять способи їх вирішення».

У Domaine de la Jasse не тільки пережили пандемію, а й процвітали. «Пандемія для нас мала величезний успіх!» – захоплюється Бруно. Незважаючи на те що 95% вин Domaine експортують, міцні зв'язки з постійними клієнтами забезпечили високі продажі. У Castelbarry теж не відчували негативних наслідків. «Солідарності стало більше», – говорить Бернар. Це дуже міняє справу».

НАСАМПЕРЕД ЗАІНТЕРЕСОВАНІ СТОРОНИ

Як же всі вони почали свій соціально відповідальний шлях? Першим кроком стало проведення початкового оцінювання соціальної відповідальності на початку роботи, аналіз ризиків, виявлення сильних та слабких сторін, визначення стратегії. Це було важке, але необхідне та варте того завдання, і заінтересовані сторони відіграли у ньому значну роль. «На них не просто впливає кожне рішення, яке приймає організація, вони самі є частиною цього рішення. Особливо працівники компанії», – підкреслив Етьєн.

«Ми хотіли знайти проекти, які б надали позитивний вплив та допомогли мотивувати наших працівників, і були вражені тим, з яким ентузіазмом всі поставилися до справи, – говорить він. Ми призначили керівника проєкту,

організували низку зустрічей, і тепер дотримуємося структурованого процесу визначення та оцінки проєктів щороку, щоб кожен міг бачити персональний внесок у справу».

Такі проєкти охоплюють усі етапи: від управління водними ресурсами та енергоспоживання до охорони здоров'я та безпеки праці, а також багато інших важливих процесів. Здоров'ю та добробуту персоналу також приділяється більше уваги. Наразі реалізується проєкт із залучення працівників до місцевої асоціації та інформування про її цілі. Не дивно, що в результаті задоволеність персоналу своєю роботою значно зростає.

ЗВЕРТАЮЧИСЬ ДО МІСЦЕВИХ ЖИТЕЛІВ

Залучення місцевої громади є невід'ємною частиною процесу. Крім пожертвувань на місцеві проєкти та стажування новачків у галузі, *Domaine de la Jasse* також робить свої лози корисними для місцевого бізнесу. Наприклад, дослідження, проведене місцевою компанією, щодо ефектів від використання людської сечі для зрошення та удобрення виноградних лоз дало не тільки кілька підживлених виноградних лоз, але і цінну інформацію для бізнесу, який здійснював проєкт, а також допомогло просунути технологію, яка потенційно може заощадити значну кількість води в якомусь спекотному, сухому та дуже спраглому регіоні. «Завдяки впровадженню ISO 26000 ми краще розуміємо, наскільки корисними можемо бути», – робить висновок Бруно.

Castelbarry також є опорою для своєї громади, надаючи можливості для навчання ремеслу молодим виноградарям, поєднуючи їх з більш досвідченими. Також колектив підприємства стежить, щоб виноградники не продавали для використання в інших цілях. «Якщо хтось купить виноградник із наміром, наприклад, вирвати лози та побудувати великий будинок, це може дестабілізувати навколишні виноградники, повністю змінити ландшафт та образ апелласьона», – наголошує Бернар.

НЕ БУДЕМО ЗАБУВАТИ ПРО ДОВКІЛЛЯ

Незважаючи на те, що вино – це культура, галузь як і раніше дуже залежить від навколишнього середовища. Так, початок 2021 року завдав сильної шкоди весняними заморозками у квітні, які зіпсували до 100% врожаю деяких виноградників. Такі події відбуваються все частіше, і за останні чотири роки, відзначає Бернар, галузь стала жертвою досить екстремальних погодних умов. «Ми намагаємося дбайливо ставитися до навколишнього середовища, – говорить він, – тому що знаємо, що несемо відповідальність не тільки за наслідки сьогодення, а і за майбутнє».

Саме з цієї причини виноградарі *Castelbarry* зобов'язані дотримуватися екологічних вимог, які виходять за рамки вимог «апелласьона» та стосуються питань водопостачання та боротьби зі шкідниками. У них також є проєкт із супроводження 20 виноградників протягом двох

років, допомагаючи їм різко, якщо не повністю, скоротити використання будь-яких хімікатів на своїх лозах. Таку ініціативу поширюватимуть і на інших виноградарів.

Maison Gabriel Meffre також давно працює в екологічно чистому режимі і до 2023 року планує маркувати HVE щонайменше 50% продукції (Haute Valeur Environnementale – Продукція з високою екологічною цінністю). Компанія також пишається тим, що першою розробила пляшку для вина без етикетки, але з використанням рельєфного гравіювання. Така пляшка важить усього 400 г (наразі вага середньої пляшки для вина становить 500 г і більше). Це дозволило заощадити 2 010 тонн скла з 2009 року, відколи цей проєкт стартував.

І річ не тільки в масштабних діях, диявол може ховатися і в деталях. Наприклад, виноградарі з Castelbarry зобов'язані використовувати феромони замість хімікатів для відлякування згубних метеликів, які навіть поставляють у біорозпадних дифузорах.

ПРИЙМАЮЧИ ISO 26000

ISO 26000 – це довгий та складний шлях, згодні всі троє виноградарів, але він дуже необхідний. Це стандарт дає змогу відкрити нові можливості та виявляє такі види діяльності або методи роботи, які не матимуть сенсу надалі.

Мудро продумана стратегія створена не для гонитви за славою та визнанням, а для поліпшення репутації виноробств. Насамперед заохочують прагнення зробити щось цінне з меншим впливом на планету та привнести трохи сонячного світла в цей жорстокий та мінливий світ.

Так давайте підніmemo за це келихи!

СТАНДАРТ ІЕС СТОСУЄТЬСЯ ЗМЕНШЕННЯ ДУГОВОГО ЗАМИКАННЯ

Внутрішні дугові замикання – це вибухонебезпечні електричні події, які можуть завдати серйозної шкоди. Наслідки можуть охоплювати важкі травми для тих, хто знаходиться поблизу, та пошкодження обладнання, що призведе до тривалих і дорогих відімкнень електроенергії. Виявлення способів пом'якшення дугового замикання в електроустановках має важливе значення.

Негативні наслідки можна значно зменшити, якщо застосувати систему пом'якшення дугового замикання. Коли виникає дугове замикання, пристрій виявлення надсилає сигнал до пристрою зменшення дугового замикання, наприклад автоматичний вимикач або гаситель, які потім можуть зменшити такий шкідливий вплив. Для забезпечення працездатності цих пристроїв виявлення ІЕС опублікувала новий стандарт: ІЕС 60947-9-2 ED1 «Низьковольтні розподільні пристрої та пристрої управління. Частина 9-2.

Активні системи зменшення дугового замикання. Оптичні пристрої для внутрішнього виявлення та зменшення дуги».

Цей новий стандарт передбачає методи визначення характеристик електричних реле, які використовують для виявлення світла, спричиненого дуговим замиканням. За словами Франсуа Казалса (François Cazals), конвінора робочої групи, відповідальної за розробку цього стандарту (IEC SC 121A WG 19): «Через ризики, пов'язані з дуговими замиканнями, зростає потреба у пристроях для визначення та усунення дугових замикань. IEC 60947-9-2 пропонує гарантії продуктивності таких пристроїв і допомагає забезпечити безпеку низьковольтних установок».

IEC 60947-9-2 стосується пристроїв внутрішнього контролю дугового замикання (автономних, багатофункціональних або комбінованих), а також датчиків, що використовують або для виявлення оптичного ефекту дугового замкнення, або працюють із пристроєм, щоб мінімізувати вплив дугового замикання. У стандарті врегульовано вимоги до конструкції та характеристик цих пристроїв та датчиків, а також їхню електромагнітну сумісність. Для забезпечення відповідності цим вимогам визначено різні методи випробувань та звіти з них.

Як зазначає Казалз: «З IEC 60947-9-2 ми покращуємо захист людей, розподільних пристроїв та пристроїв керування від наслідків внутрішніх дугових замикань».

НОВИЙ EN 17507 ДОПОМАГАЄ ПОКРАЩИТИ ВИМІРЮВАННЯ ВИКИДІВ, СПРИЧИНЕНИХ ДОРОЖНІМИ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ

Покращення способу вимірювання викидів твердих частинок дорожніми транспортними засобами і, таким способом, сприяння зменшенню забруднення на транспорті? Це стало можливим завдяки нещодавно опублікованому стандарту EN 17507 «Дорожні транспортні засоби. Портативні системи вимірювання викидів (PEMS). Оцінка продуктивності».

Цей стандарт, розроблений CEN/TC 301 «Дорожні транспортні засоби», націлений на оцінку невизначеностей вимірювань портативних систем вимірювання викидів частинок (PEMS), що використовують у реальних випробуваннях на водіння. Кваліфікація різних компонентів PEMS має особливе значення в контексті посилення порогових значень викидів твердих частинок. Законодавство ЄС передбачає визначення допустимих порогових

значень викидів проведенням вимірювань коефіцієнта невизначеності на основі об'єктивної точності портативних засобів вимірювання. Завдяки новому стандарту ця точність тепер покращиться, а коефіцієнт невизначеності зменшиться.

Новий EN 17507 містить елементи для оцінки цієї прогресії. Цим новим стандартом CEN – Європейський комітет стандартизації – робить внесок європейської стандартизації до подолання забрудненості транспортом, що є серйозною проблемою в контексті Зеленої угоди ЄС.

СЛУХАЙТЕ ВЕБІНАР ETSI: «РОЗШИРЕННЯ ІННОВАЦІЙ IPv6: МАЙБУТНЄ IPv6 ТІЛЬКИ В ЕПОХУ ЕРО 5G, IOT & CLOUD»

13 вересня ETSI успішно провела два вебінари на тему: «Розширення інновацій IPv6: Майбутнє лише для IPv6 в епоху 5G, IoT & Cloud». Записи вебінарів доступні за посиланнями:

Частина 1: <https://www.brighttalk.com/webcast/12761/497800>;

Частина 2: <https://www.brighttalk.com/webcast/12761/497809>.

Десять експертів із державних установ, операторів, виробників та науково-дослідних інститутів поділилися своїм баченням та досягненнями в рамках ETSI ISG (галузева група специфікацій) IPE (розширені інновації IPv6).

Ентоні Бренд (Anthony Brand), директор Центру розробки стандартів ETSI, відкрив вебінар, представивши досягнення ISG IPE за останні дев'ять місяців із залученням понад 60 гравців, тоді як Латиф Ладід (Latif Ladid), голова ETSI ISG IPE, висвітлив найновішу політику IPv6 у Франції, Великобританії, США та Китаї. Хорхе Перейра (Jorge Pereira) з Європейської Комісії представив виклики та майбутнє 5G для CAM (Connected and Automated Mobility).

Паскаль Тюбер (Pascal Thubert), голова робочої групи IETF 6TiSCH/LPWAN від Cisco, підкреслив, що IPE починається там, де закінчується IETF, і показав, наскільки IPv6 для промислових мереж є логічною еволюцією через їх детерміновану поведінку. Робін Лі (Robin Li), член IAB IETF від Huawei, підсумував основні результати нещодавно опублікованого звіту про аналіз GAP.

Джон Лі (John Lee) з Internet Associates, доповідач зі сценаріїв використання IPv6-Only, підкреслив, що уряд США має амбітну мету: перевести 80% федеральної мережі на IPv6-Only. Отже, перехід на IPv6-Only слід розпочати якомога швидше, щоб уникнути великих витрат, якщо він буде реалізований в останню хвилину. Ральф Уоллес (Ralph Wallace) з Verizon заявив, що IPv6 – це єдиний варіант майбутнього зростання та інновацій в Інтернеті, що гарантують забезпечення принципів кібербезпеки.

Чонгфенг Ксе (Chongfeng Xie), China Telecom, підкреслив важливість IPv6 Enhanced Innovation у центрах обробки даних та хмарної інтеграції, тоді як Себастьян Лурдес (Sebastien Lourdez), POST Luxemburg, підкреслив роль SRv6 у мережах 5G. Щодо Карлоса Раллі Учендо (Carlos Ralli Ucendo), Telefonica, то він проілюстрував, як багатонаціональні сектори охоплюють IPv6 та необхідні подальші кроки, також поділився відгуками клієнтів щодо вартості IPv4 та складності міжнародної VPN, зокрема як IPv6 вирішує більшість із цих проблем.

Створений у жовтні 2020 року, ISG IPE націлений на створення найкращих практик щодо глобального впровадження IPv6, еталонної архітектури e2e, охоплюючи нові бізнес-сценарії та політику глобального впровадження IPv6. IPE опублікувала свій перший звіт про аналіз прогалів, в якому взяли участь понад десяти заінтересованих сторін, де зазначено зручність використання IPv6 у всіх сценаріях та необхідність продовження інновацій IPv6 Enhanced, зокрема функції повсюдного підключення, надвисокої пропускної здатності, автоматизації, низької затримки, детермінованої якості та безпеки.

СЕРТИФІКАТИ ВІДПОВІДНОСТІ НА ОРГАНІЧНУ ПРОДУКЦІЮ ВРУЧЕНІ ВЛАСНИКУ ОСОБИСТОГО ПІДСОБНОГО ГОСПОДАРСТВА

30 серпня 2021 року в Білоруському державному інституті метрології (БелГІМ) відбулося урочисте вручення сертифікатів відповідності на органічну продукцію та процеси її виробництва.

Ці сертифікати відповідності унікальні тим, що вперше в Білорусі вручені фізичній особі – Татяні Абрамовій (агрокосадиба «Хутор Їдишки» Браславського району) і також вперше – на продукцію тваринництва.

У церемонії вручення сертифікатів брали участь представники Держстандарту, Мінсільгоспроду, БелГІМ Браславського райвиконкому, експерти-аудитори та ін.

Татьяна Абрамова підтвердила відповідність вирощуваних в агроєкосадібі «Хутор Ёдишки» тварин (овець і кіз, великої рогатої худоби для забою), а також напівфабрикатів м'ясних натуральних з яловичини (телятини), баранини, козлятини вимогам стандартів на органічну продукцію та процесів її виробництва. Вона стала п'ятим виробником, внесеним до Реєстру виробників органічної продукції, які мають сертифікати відповідності Національної системи підтвердження відповідності Республіки Білорусь та отримали право маркувати свою продукцію знаком «Органический продукт».

У вітальному слові директор БелГІМ Валерій Гуревич відмітив актуальність розвитку органічного виробництва, щораз вищий попит до нього з боку як споживачів, так і виробників, важливу роль держави, яка піклується про якість виробленої харчової сільськогосподарської продукції.

Розвиток виробництва органічної продукції та її добровільної сертифікації надає можливості для освоєння нової ніші продуктів та сприяє компетентному вибору споживачів.

Про технічне регулювання виробництва органічної продукції в Білорусі та ЄАЕС розповіла начальниця управління оцінки відповідності та ліцензування Держстандарту Ольга Бобко. Наявна в країні нормативна правова база регулює як вимоги, так і правила сертифікації органічної продукції. Виробникам в обов'язковому порядку необхідно дотримуватися вимог ГОСТ 33980-2016 «Продукція органічного виробництва. Правила виробництва, переробки, маркування і реалізації», ТКП 635-2019 «Загальні правила виробництва органічної продукції», а також постанов Міністерства сільського господарства і продовольства Республіки Білорусь (від 15.03.2019 № 19) та Міністерства охорони здоров'я Республіки Білорусь (від 21.06.2019 № 63) в частині переліку допустимих для застосування речовин.

Наразі в Республіці акредитовано два органи з сертифікації: БелГІМ та Науково-практичний центр з продовольства Національної академії наук Республіки Білорусь.

20 серпня 2021 року на засіданні Євразійської міжурядової ради була затверджена дорожня карта щодо формування спільного ринку органічної сільськогосподарської продукції в ЄАЕС. Буде розроблений міжнародний договір, прийняття якого забезпечить вільне переміщення в ЄАЕС органічної сільськогосподарської продукції. Ключовим положенням угоди стане

уніфікація вимог до виробництва та маркування такої продукції, що слугуватиме основою для взаємного визнання в ЄАЕС систем сертифікації її виробництва.

Заступниця начальника головного управління рослинництва Міністерства сільського господарства і продовольства Татяна Карбановіч пояснила механізм державної підтримки виробників органічної продукції. Для державної підтримки Указ Президента Республіки Білорусь від 17 липня 2014 р. № 347 «Про державну аграрну політику» доповнено заходом з відшкодування витрат на проведення сертифікації органічної продукції та процесів її виробництва.

Правовласник торгового знака «Хутор Ёдишки» Андрій Абрамов та виробник органічної продукції, власник особистого підсобного господарства Татяна Абрамова розповіли про розвиток свого господарства, виробництво органічної продукції та органічне землеробство загалом як майбутнього білоруського села.

Начальниця відділу випробувань харчової та сільськогосподарської продукції БелГІМ Наталія Вощула поінформувала про особливості лабораторних досліджень органічної харчової продукції на вміст шкідливих домішок, пестицидів, ГМО та видоспецифічної ДНК. Наприклад, лабораторія має 250 стандартних зразків пестицидів для визначення їхнього змісту в рослинницькій продукції, а також 50 стандартних зразків пестицидів для їхнього визначення в продукції тваринного походження. Сучасні скринінгові методи дозволяють визначити пестициди різних груп і класів з однієї пробопідготовки протягом декількох годин. Такі методи є розробкою лабораторії, валідовані відповідно до європейських вимог, що пред'являють до аналізу пестицидів та внесені у сферу акредитації лабораторії.

Начальниця відділу з підтвердження відповідності продукції та ліцензування БелГІМ Єлена Булавіна докладно розповіла про порядок проведення сертифікації органічної продукції та процесів її виробництва в Національній системі підтвердження відповідності Республіки Білорусь.

Цей процес охоплює такі етапи: подання та розгляд заявки, аналіз стану виробництва, відбір зразків продукції та їх випробування. У номенклатуру контрольованих показників зазначають вміст залишків пестицидів, антибіотиків, токсичних елементів, радіонуклідів, патогенних мікроорганізмів, бактерій групи кишкової палички, ГМО та ідентифікація видоспецифічної ДНК (відповідно до програми випробувань, складеної експертами-аудиторами органу з сертифікації).

Сертифікат видають на п'ять років із подальшою щорічною плановою періодичною оцінкою в період збору врожаю та/або сезонного виробництва. Щоб споживач був упевнений, що сертифікована продукція дійсно органічна, передбачене обов'язкове проведення випробувань та аналіз стану виробництва.

У БелГІМ очікують, що до кінця 2021 року за позитивних результатів може бути видано сертифікати відповідності на органічні мед, пилок, зернові та овочеві культури (морква, капуста, картопля).

КАЗСТАНДАРТ ТЕПЕР МОЖЕ ВИДАВАТИ СЕРТИФІКАТИ НА ЕКСПОРТ ВИНА ДО КРАЇН ЄС

17 вересня 2021 року Єврокомісія внесла КазСтандарт до списку компетентних органів винної сертифікації в Казахстані. Вітчизняним виноробам стане легше експортувати вина в Європу.

Імпорт в країни Європейського союзу вина, винограду або виноградного соку відтепер має супроводжуватися наданням сертифіката форми VI-1, який складається з 2-х частин: самого сертифіката (де зазначено загальні дані конкретної партії товару), а також доповнення з результатами лабораторних випробувань зразків партії.

Сертифікат, завірений належним чином, оформлює компетентний орган та видає на руки заявникові. У розвинених країнах функціонує від 1 до 5 лабораторій. А в Казахстані отримати сертифікат VI-1 можна через КазСтандарт, що підтверджується на сайті Європейської торгової комісії (Wine list #6, стор.145).

Міністерство торгівлі та інтеграції Республіки Казахстан спільно КазСтандартом провів велику роботу для досягнення цієї мети. Лабораторії Інституту пройшли через численні перевірки, щоб довести свою ефективність Європейської комісії.

Сертифікат VI-1 вимагають у разі розмитнення вантажу. Цей сертифікат підтверджує відповідність якості поставленого вина і відкриває доступ до продажу продукції в ЄС.

Тепер у казахстанських виноробів є більше можливостей для розширення ринку та експорту своїх вин.